

World Energy Outlook 2014

Dr. Fatih BİROL
IEA Baş Ekonomisti
İstanbul, 22 Aralık 2014

Küresel enerji sisteminde baskı belirtileri

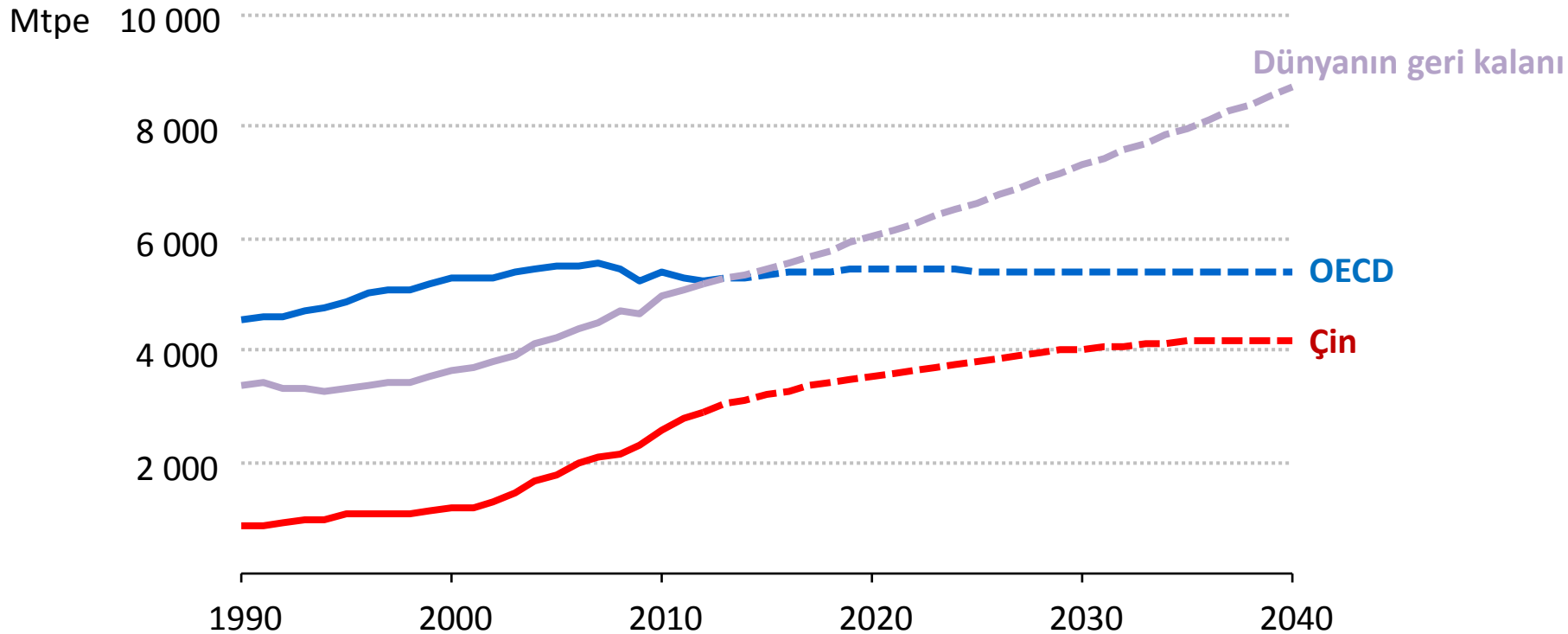
World
Energy
Outlook
2014

- **Piyasalardaki mevcut sakinlik önümüzdeki zor yolu saklamamalı**
  - *Orta Doğu'daki karışıklık gelecekteki petrol dengesi açısından şüpheler uyandırıyor*
  - *Avrupa'nın doğal gaz arz güvenliğine ilişkin tartışmalar yeniden alevleniyor*
- **2015 yılında Paris İklim Zirvesi'ne yaklaşırken farklı sinyaller var**
  - *Küresel CO₂ salınımları yükselmeye devam ederken, en büyük salgılayıcıların emisyonları artış yönünde*
  - *550 milyar dolarlık fosil yakıt sübvansiyonları yenilenebilir kaynaklara sağlanan sübvansiyonların dört katı büyüklüğünde*
  - *Enerji verimliliğine artarak yapılan vurgunun sonuçları görülmeye başlandı*
- **Küresel enerjideki değişim politikalarla mı yoksa “olaylarla” mı sağlanacak?**

Küresel talebin değişen dinamikleri

World
Energy
Outlook
2014

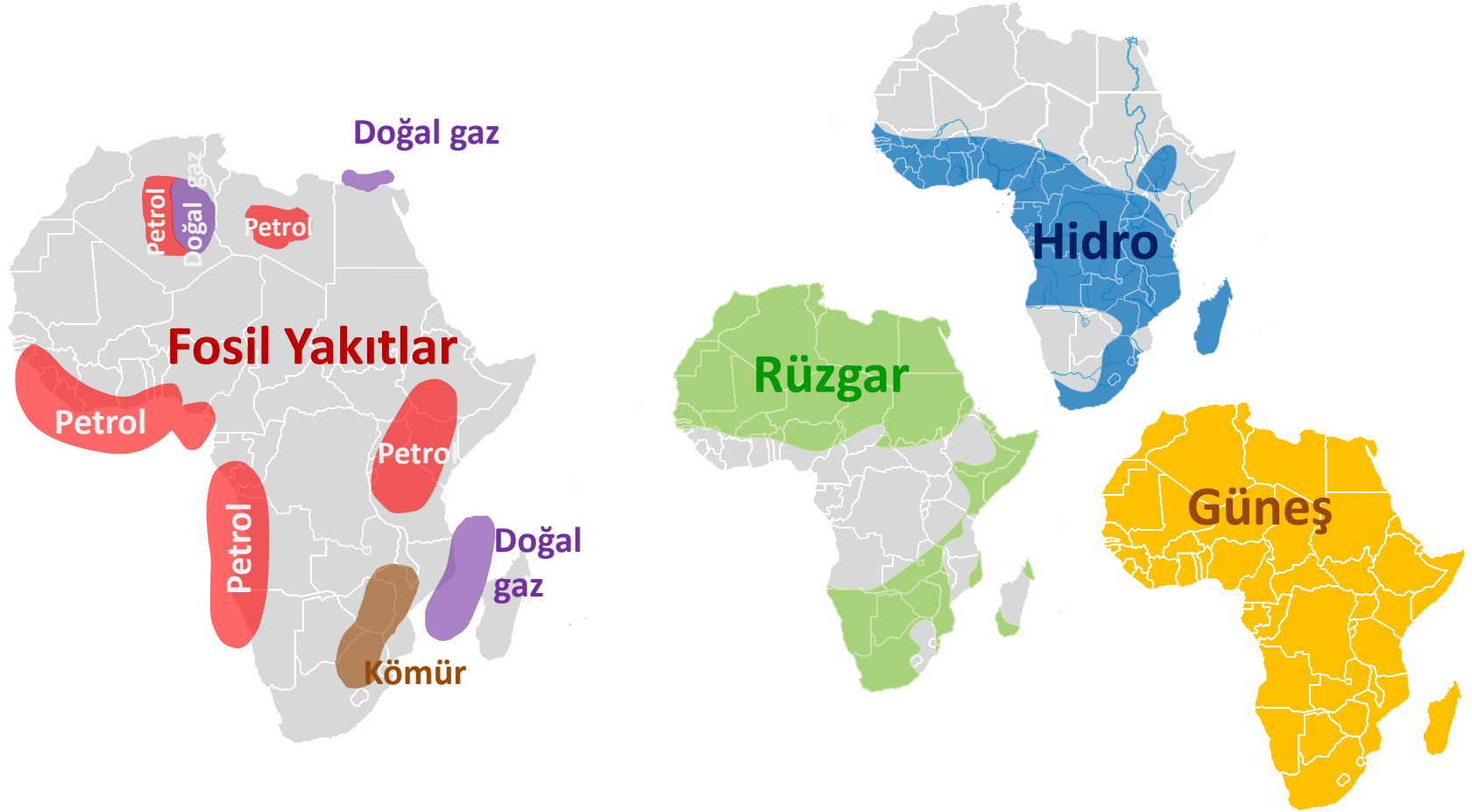
Bölgeye Göre Enerji Talebi

Çin yavaşlarken, Hindistan, Güneydoğu Asya, Orta Doğu, Afrika'nın farklı bölgeleri ve Güney Amerika küresel enerji talebindeki büyümenin lokomotifi olacak

Zengin kaynaklar

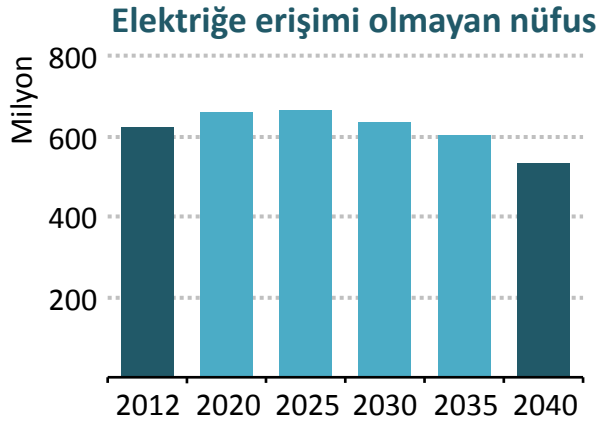
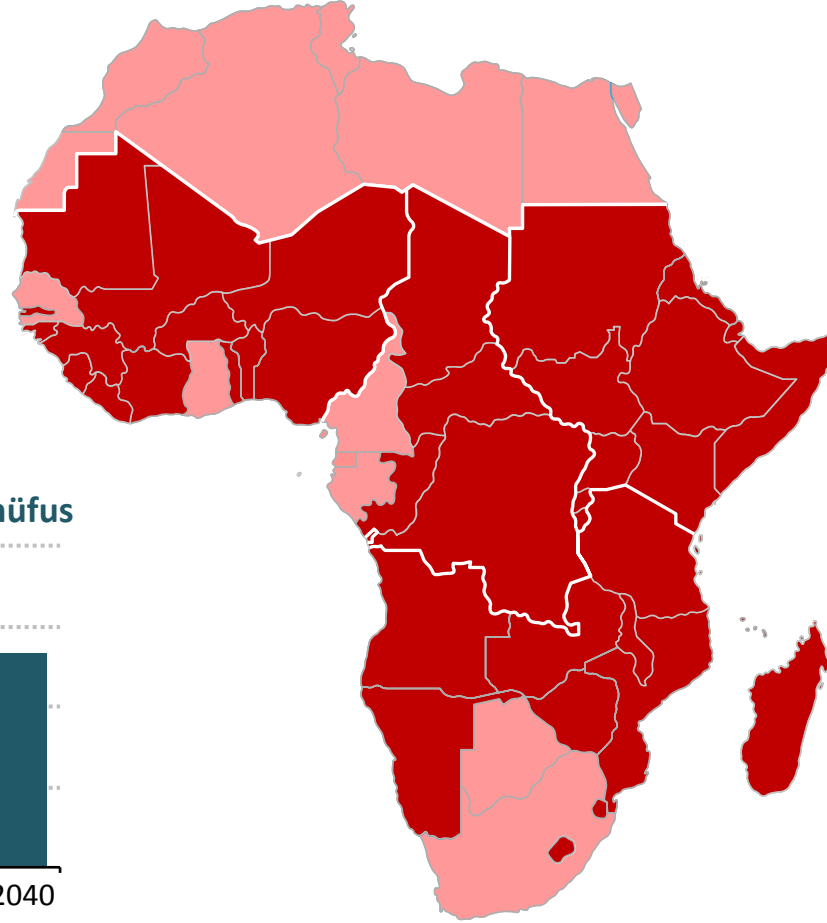
World
Energy
Outlook
2014

Son 5 yılda küresel petrol ve doğal gaz keşiflerinin % 30'u Sahra-altı Afrika'da yapıldı; Bölgede hidro ve güneş başta olmak üzere çok büyük miktarda henüz kullanılmayan bir yenilenebilir enerji potansiyeli var

Zengin kaynaklar ancak zayıf üretim

World
Energy
Outlook
2014

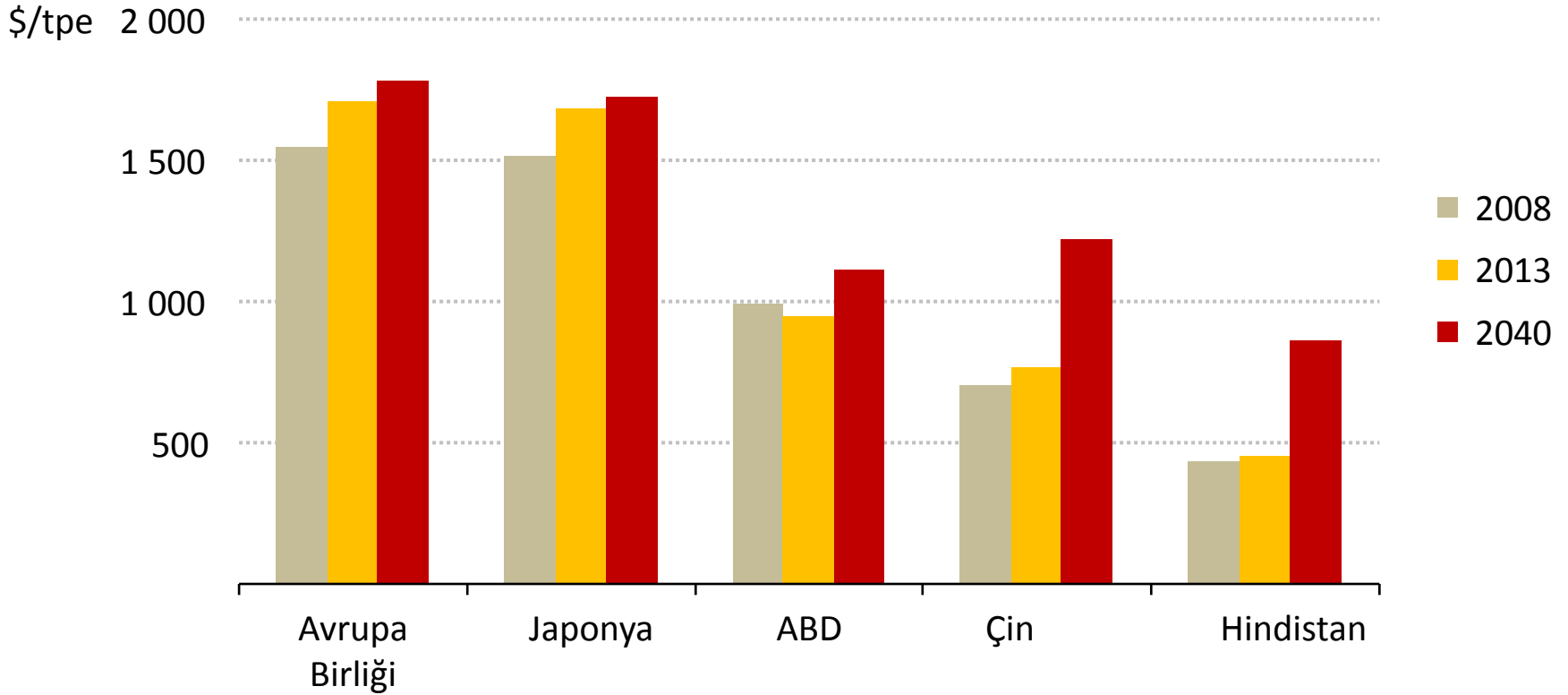

Elektrik sektöründe yatırım, bölgesel işbirliği ve doğal kaynakların ve gelirlerin daha iyi yönetimi, Sahra-altı'nda daha parlak bir geleceğin üç koşulu

ABD enerji maliyetlerinde avantajlı konumunu koruyor

World
Energy
Outlook
2014

Tüketicilere yansıyan enerji maliyetlerinin ağırlıklı ortalaması

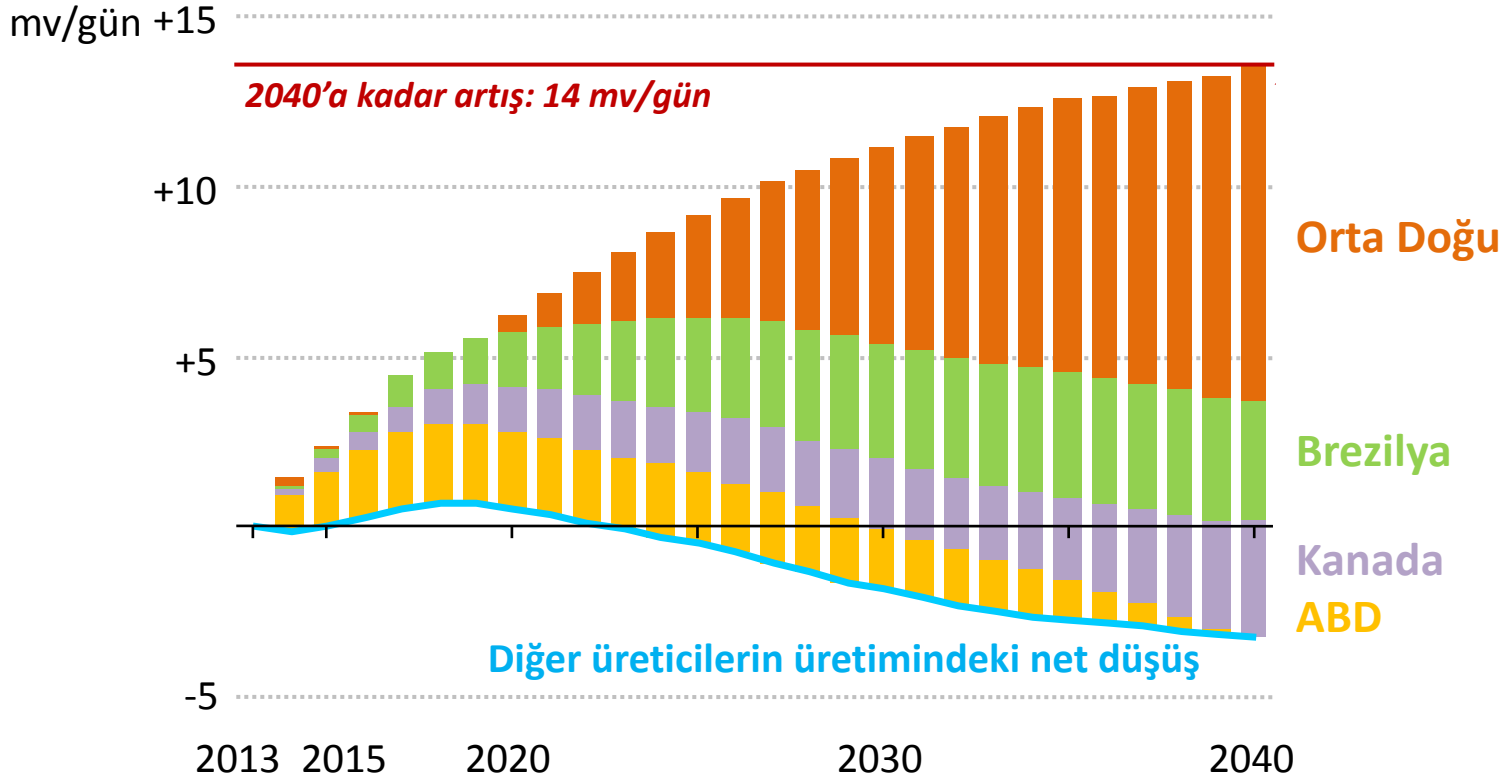

***Tüm ekonomilerde enerji maliyetleri düşerken, değişimin hızı çeşitlilik gösteriyor;
Çin ABD'yi geçerken, Hindistan'da fiyatlar iki katına çıkıyor;
AB ve Japonya'da ise yüksek seyrine devam ediyor***

Orta Doğu'daki istikrarsızlık petrol piyasaları için önemli bir risk teşkil ediyor

World
Energy
Outlook
2014

Petrol üretimindeki artış: ABD, Kanada, Brezilya & Orta Doğu

***Talep 107 milyon varil/gün seviyesine yükselirken, petrol piyasalarının tedarik ayağındaki kısa vadeli olumlu görünüm, ileride oluşabilecek riskleri gizlememeli;
Bu süreçte Irak ve Orta Doğu'nun geri kalanına olan ihtiyaç büyüyor***

Petrol fiyatlarında ileriye doğru bakış

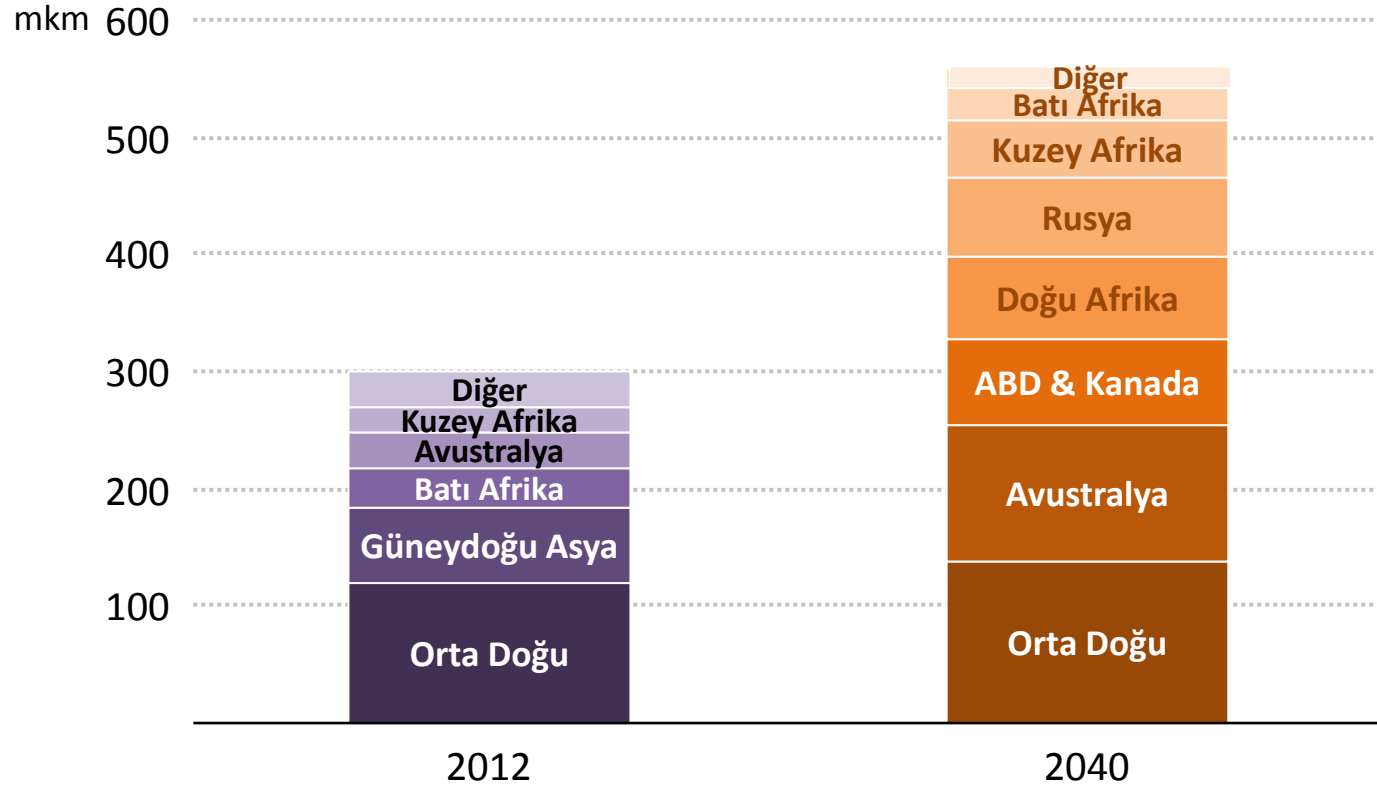
World
Energy
Outlook
2014

- Zayıf talebin de yardımıyla, Kuzey Amerika'daki güçlü üretim fiyatları düşürdü; peki fiyatları bu seviyede tutabilir mi?
- Düşük fiyatlar arama ve üretim harcamalarını kısmaya başladı; bu durumun gelecekte arz önemli etkileri görülecektir
- Azalan nakit akışı, zaman içinde Kuzey Amerika ve Brezilya'nın küresel arz artışının lokomotifini olmalarını engelleyebilir
- Mevcut petrol fiyatları, ana petrol ithalatçılarına bir nebze rahatlık sağlayarak talebin ve GSYİH'nin artmasını sağlayabilir
- Bu durum aynı zamanda bir çoğu yatırım sıkıntıları yaşayan Orta Doğu'daki düşük maliyetli petrol üreticilerine de ihtiyacı artırabilir

Doğal gaz birinci yakıt olma yolunda; LNG'nin rolü ise önem kazanıyor

World
Energy
Outlook
2014

LNG arzının ana bölgesel kaynakları

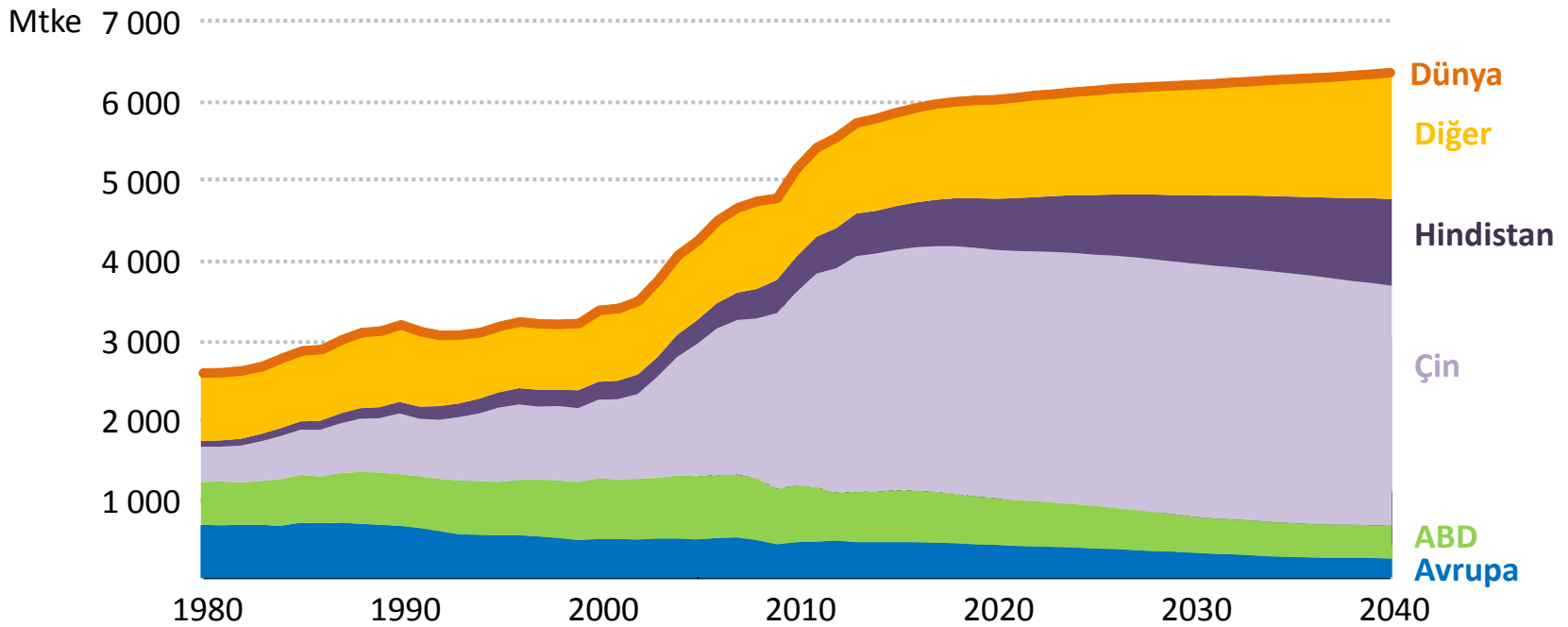

Küresel doğal gaz ticaretinde LNG'nin payı neredeyse sayıları üç kat artan sıvılaştırma tesisleri ile birlikte artıyor: LNG daha bütünleşik ve güvenli bir doğal gaz piyasasına katkıda bulunurken, fiyatlara ancak sınırlı bir düşüş getirebiliyor

Küresel kömür talebinin artışı yavaşlıyor

World
Energy
Outlook
2014

Bölgeye göre küresel kömür talebi

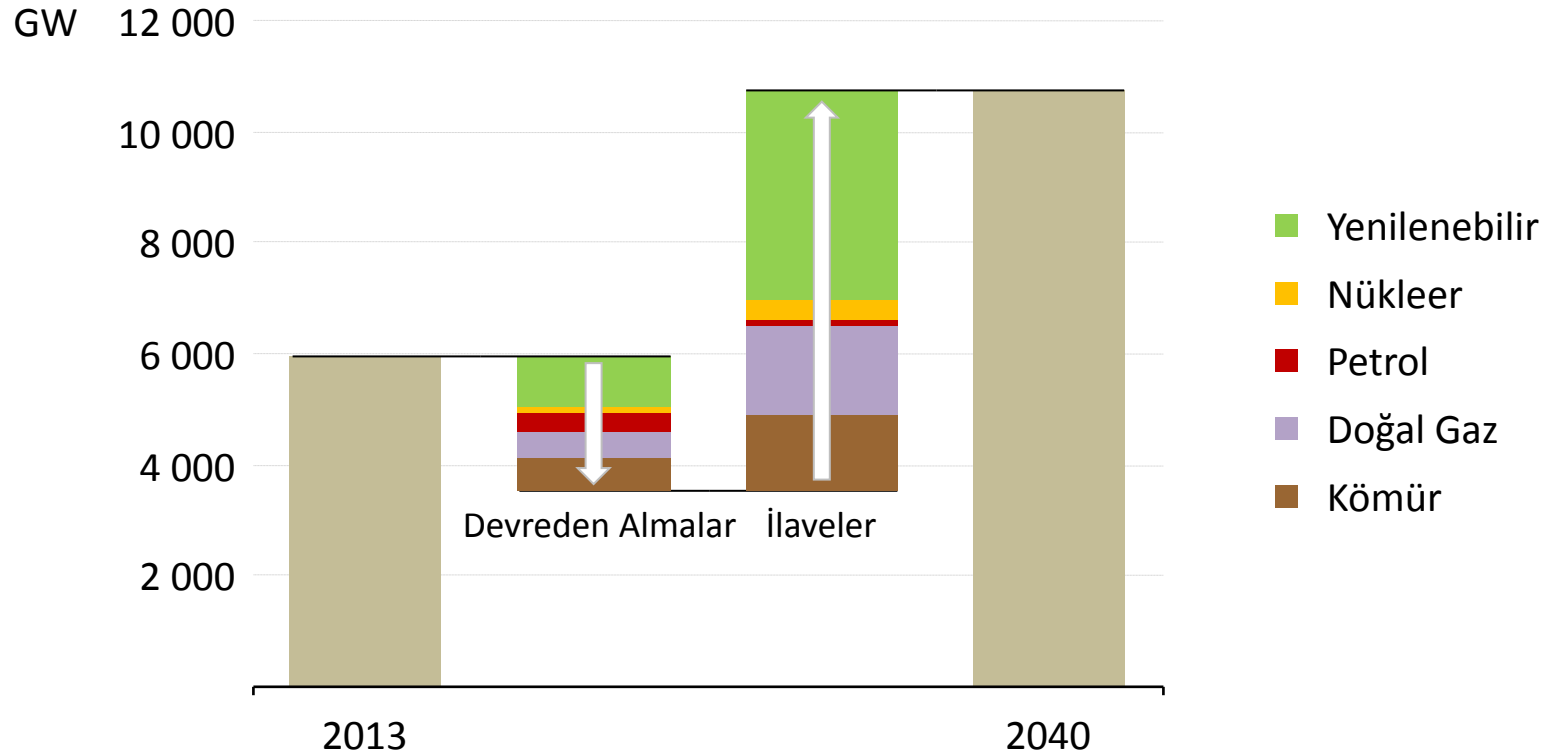

Küresel kömür talebinin artışı, daha sıkı çevre politikaları ile yavaşlıyor; bu durum, yüksek verimli santrallerin ve karbon yakalama ve depolama (CCS) teknolojilerinin kömürün geleceği için arz ettiği önemi gözler önüne seriyor

Devreden almalar elektrik sektöründeki yatırım zorluklarını artırıyor

World
Energy
Outlook
2014

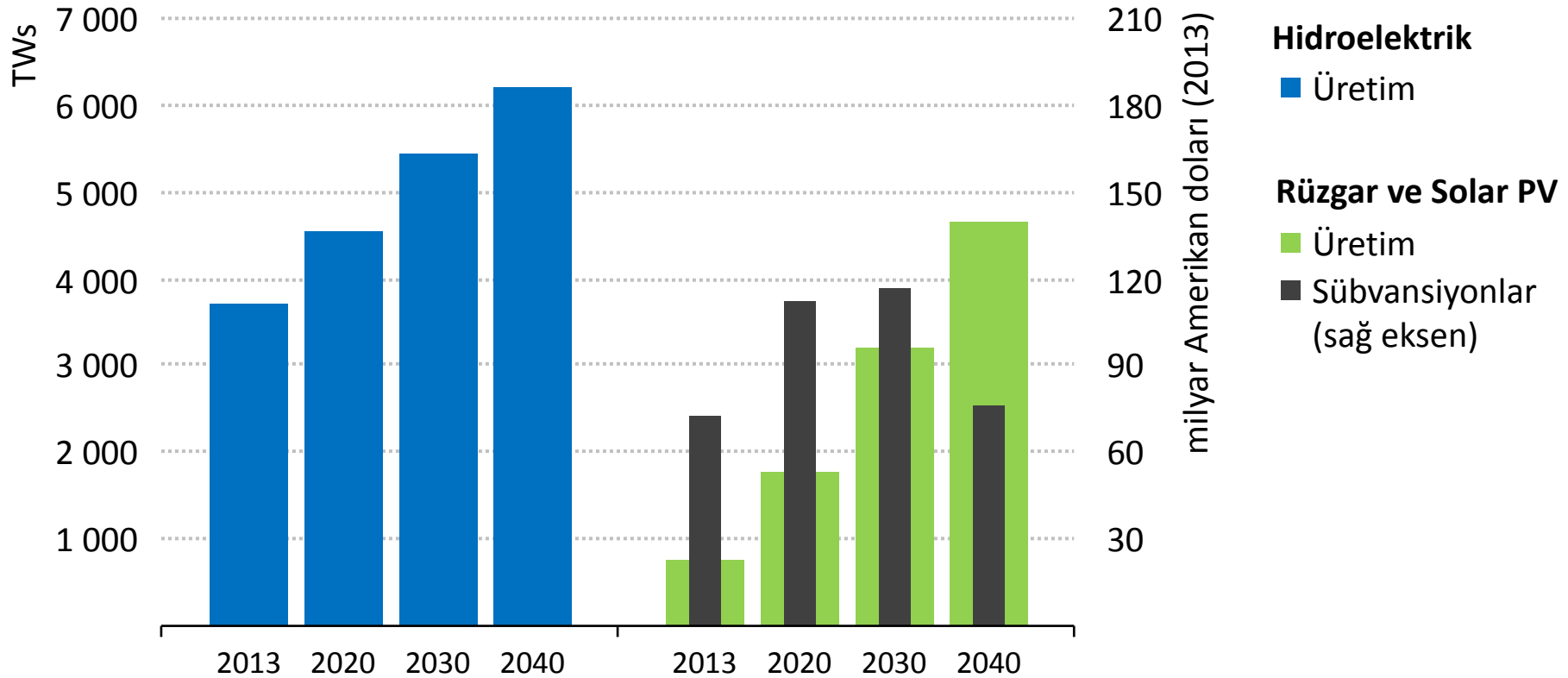
Kaynağa göre elektrik kapasitesi, 2013-2040

Sınırlı talep artışına rağmen, devreden almaların yerini doldurmak ve karbon yoğunluğunu azaltmak amacıyla kapasite eklemelerinin 1/3'ü OECD ülkelerinde gerçekleşiyor

Yenilenebilir kaynaklar kömürün yerini alarak önde gelen elektrik kaynağı oluyor

Yenilenebilir kaynaklı elektrik üretimi ve sübvansiyonlar

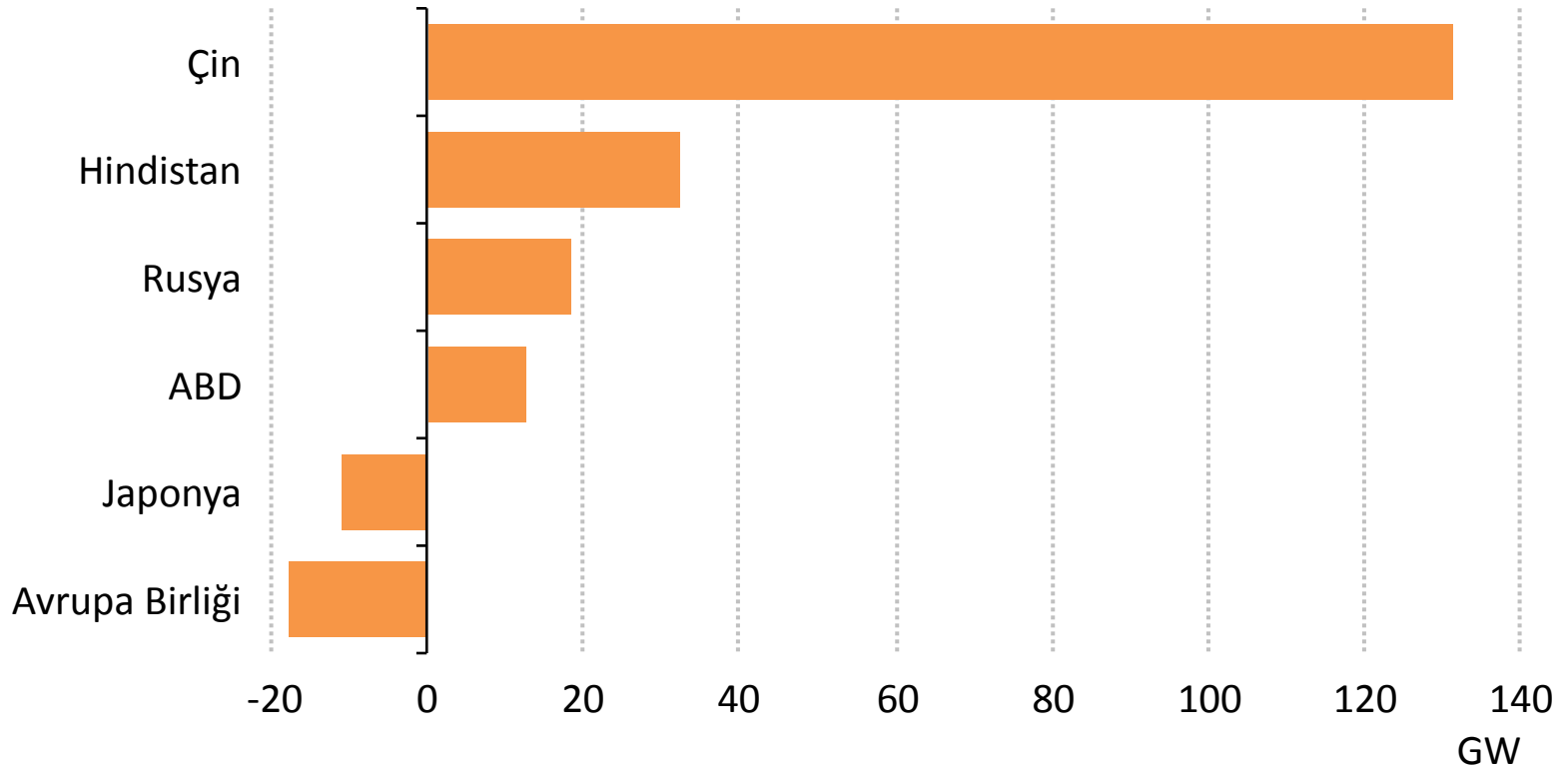

Yenilenebilir kaynaklar küresel elektrik talep artışının yarısını oluşturuyor; maliyetlerin azalması ve yüksek maliyetli taahhütlerin sona ermesiyle rüzgar ve solar PV sübvansiyonları 2030'dan itibaren azalmaya başlıyor

Nükleer kapasite % 60 artıyor ancak bir nükleer rönesansı ufukta görünmüyor

World
Energy
Outlook
2014

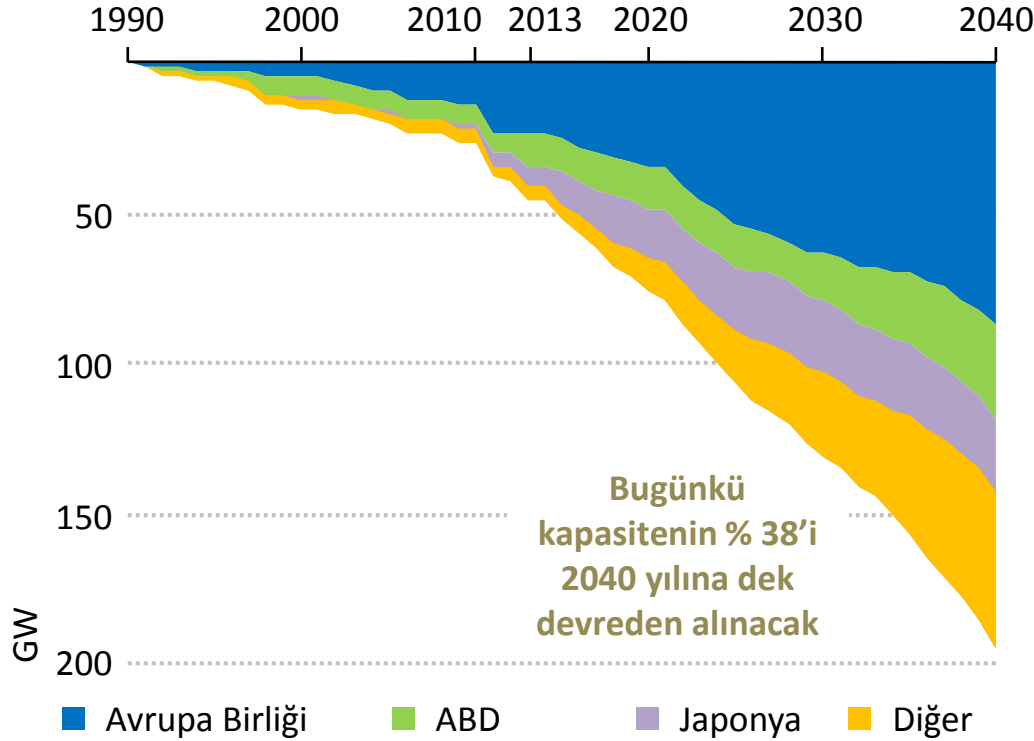
Önemli bölgelerde net kapasite değişimi, 2013-2040

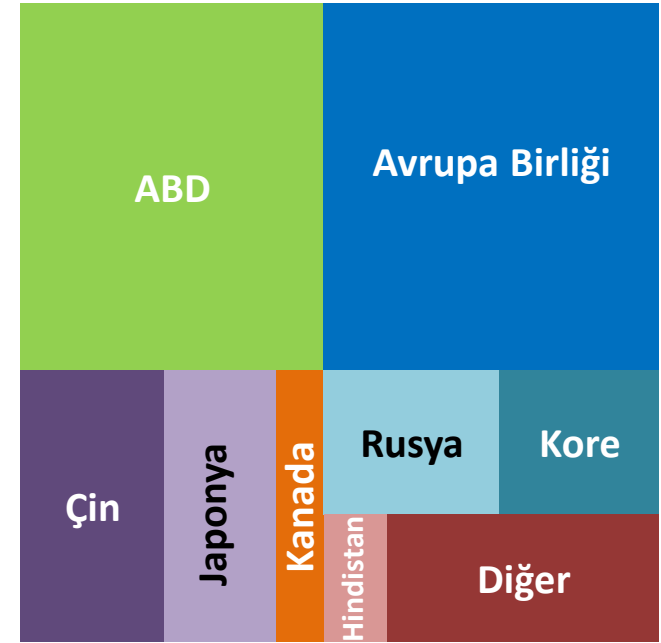
2040 yılına dek, genişleyen nükleer filo sayesinde 4 yıllık cari emisyonlara tekabül eden CO₂ emisyonu engellenmiş ve bazı ülkelerin enerji güvenliği ve enerji ticaret dengesi iyileştirilmiş olacak

Nükleer enerji: Kamuoyunun kaygılarına kulak verilmeli ve değerlendirmeye alınmalı

Nükleer enerji kapasitesinde devreden almalar
1990-2040

Kullanılan nükleer yakıt
1971-2040: 705 bin ton

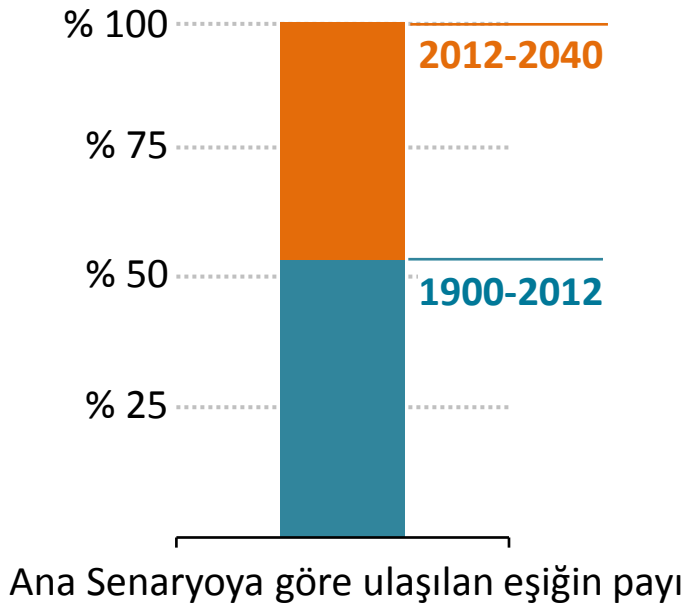

Önemli sorular, santrallerin işletimi, hizmetten çıkarmalar ve sökmeler ile atıkların yönetimi olarak öne çıkıyor; 2040 yılına dek takriben 200 reaktör hizmetten çıkarılacak ve kullanılacak yakıt miktarı iki katına yükselecek

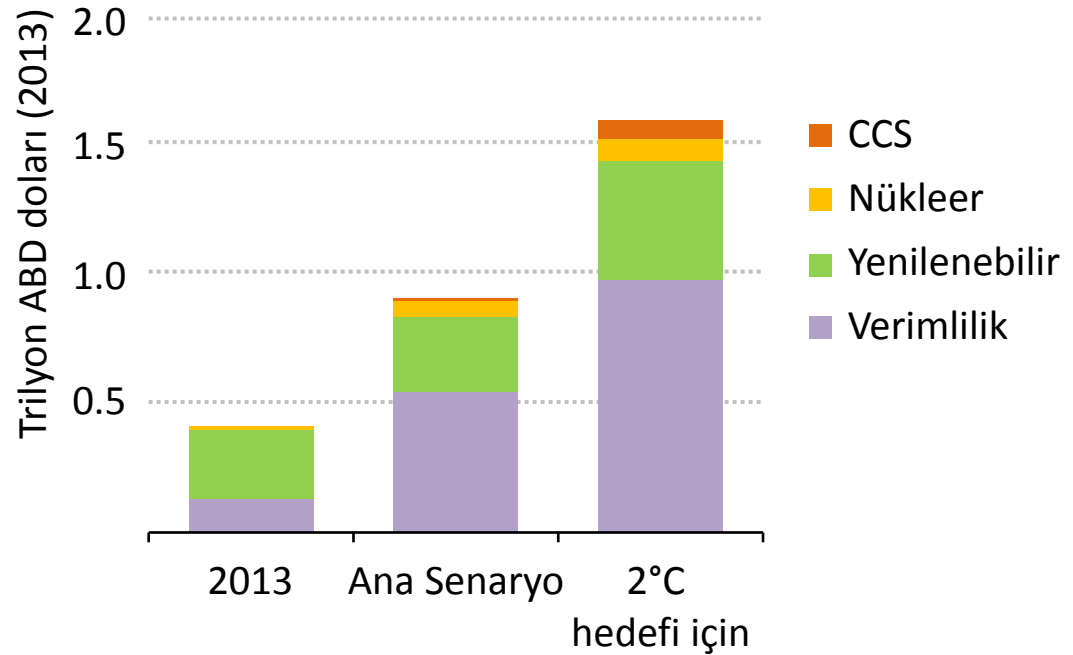
2°C hedefi için Paris son şans mı?

World
Energy
Outlook
2014

2°C ~ 2300 Gt
için Dünya CO₂ eşiği

Yıllık ortalama düşük-karbon
yatırımı, 2014-2040

**2100 yılına kadar ulaşılması gereken CO₂ salınım eşiğine 2040 yılında ulaşıyor;
Düşük-karbon yatırımlarının dört kat artırılabilmesi için Paris'te güçlü bir mesaj
verilmesi gerekiyor**

Fırtınalı bir enerji geleceğine doğru seyretmek

World
Energy
Outlook
2014

- Jeopolitik ve piyasa belirsizlikleri enerji güvenliğini küresel gündemin üst sıralarına taşıyacak
- Orta Doğu'daki volatilité kısa vadede yatırımlara yönelik endişeler yaratıyor ve gelecekteki petrol arzında sıkıntılara işaret ediyor
- Nükleer enerji, enerji güvenliği ve karbon azaltımında önemli bir rol oynayabilir ancak finansman ve kamuoyunun endişeleri önemli sorunlar olarak öne çıkıyor
- 2015 yılında Paris'te ciddi bir uluslararası anlaşma olmadığı takdirde dünya 2°C hedefinin oldukça üstünde bir küresel ısınma ile karşı karşıya kalacak
- Uzun vadeli hükümet politikaları, küresel enerji sisteminin daha güvenli bir rotaya oturtulabilmesi için büyük önem taşıyor

World Energy Outlook 2014

www.worldenergyoutlook.org
email: weo@iea.org